

සීමාසහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

AAT අදියර III FAR - මූල්‍ය වාර්තාකරණය

සිංදීප ජයසේකර

ACA, B.Sc. (Accounting) Sp. Hons., ACMA (SL), SAT, CIMA Passed Finalist,
Reading for MBA (PIM), CA and CIMA Prize Winner

JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education

65/2A, Sir Chittampalam A Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

**JMC JAYASEKERA
MANAGEMENT CENTRE**
"Pioneers in Professional Education"

AAT 3

මූල්‍ය වාර්තාකරණය

Sandeepa Jayasekera

MBA (PIM-SJP), B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, ACA, SAT, ACMA (UK), CGMA (UK), CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner.

සමාගම් ගිණුම්කරණය තැදිත්වීම

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තා තබාගත යුතුය.

ගිණුම් වාර්තා තුල

- මුදල් ලැබීම් ගෙවීම්
- වත්කම් වගකීම්
- නොග
- ගැනුම් සහ විකුණුම් පිළිබඳ වාර්තා තිබිය යුතුය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුල ලාභාලාභ සහ මූල්‍ය තත්ත්වය සත්‍ය සහ සාධාරණව නිරූපණය විය යුතුය.

ප්‍රාග්ධනය

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය

සමාගමක් තම හිමිකම්
ප්‍රාග්ධනය සාමාන්‍ය කොටස්
හිඳුතුවක් මගින් රැස් කරයි.
සාමාන්‍ය කොටස්වල
ආයෝජනය කරන්නන්
සමාගමේ අයිතිකරුවන් බවට
පත්වේ.

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය

කොටස් සඳහා නාමික අගයක් නොමැති අතර නිකුත් කළ වටිනාකමට හඳුනාගනී. කොටසක නිකුතු අගය එකවර හෝ කිහිපවරකදී ලබාගත හැකිය.

කිහිපවරකදී ලබාගත හැකි ආකාර,

- අයදුමේදී (කොටස් මිල දී ගැනීමට අයදුම් කරන විට)
- විභජනයේදී (කොටස් අයදුම්කරුවන් අතර බෙදන විට)
- ඇරයුමේදී (ඉතිරි මුදල ගෙවීමට ඇරයුම් කරන විට)

ප්‍රශ්න 01

ප්‍රචීන් සමාගම එකක් රු. 20 බැගින් වන කොටස් 1,000,000 ක් නිකුත් කරන ලදී. කොටසක නිකුතු වටිනාකම වන රු. 20 ගෙවිය යුත්තේ අයදුමේදී රු. 10 ක්, විභජනයේදී රු. 5 ක් සහ ඇරයුමේදී රු. 5 ක් ලෙසය.

- 20X9/01/01 දිනය වන විට කොටස් 1,500,000 ක් සඳහා අයඳුම් ලැබී තිබූ අතර 20X9/02/01 දින අතිරික්තය ප්‍රතික්ෂේප කර මුදල් නැවත ගෙවන ලදී.
 - 20X9/02/15 වන විදින කොටස් විභජනය කළ අතර 20X9/03/15 වන දින ඇරයුමෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ලබා ගන්නා ලදී.
- ඉහත ගණුදෙනු සඳහා ගිණුම් සටහන් දක්වන්න.

සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ

ලාභාංශ යනු සමාගමේ ලාභයෙන්
කොටස්හිමියන්ට කරන
බෙදාහැරීමයි. එය කොටසකට
ලාභාංශයක් හෝ කොටස්
වටිනාකමට ප්‍රතිශතයක් ලෙස
නිර්ණය කළ හැකිය.

උදාහරණ:

- කොටසකට ලාභාංශ රු. 2/- කි.
- 5% බැගින් වන ලාභාංශ

සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ

සාමාන්‍ය කොටස්හිමියන් ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුවන්
වේ. එමනිසා ව්‍යාපාරයේ අවදානම ඔවුන් දරා ගනී.

ව්‍යාපාරය ලබන ලාභය මත සාමාන්‍ය
කොටස්හිමියන්ට ගෙවන ලාභාංශය නිර්ණය වේ.
ඒ අනුව ලාභාංශ නොගෙවීමට අඩුවෙන් හෝ
වැඩියෙන් ගෙවිය හැකිය.

සමස්ත ලාභයම ලාභාංශ ලෙස ගෙවන්නේ නැති
අතර ලාභාංශ හැර ඉතිරි ලාභය ව්‍යාපාරය තුළ
රඳවා ගනී.

වරණීය කොටස් ප්‍රාග්ධනය

වරණීය අයිතිවාසිකම් හිමිවන කොටස් විශේෂයක් ලෙස වරණීය කොටස් හැඳින්විය හැකිය.

සාමාන්‍ය කොටස් තුලින් අයිතිය නිරූපණය වුවද වරණීය කොටස්හිමියන්ට ඡන්ද අයිතියක් නැති අතර සමාගමේ අයිතිය නිරූපණය නොවේ.

ප්‍රශ්න 02

වරණීය කොටස් සහ සාමාන්‍ය කොටස් අතර ඇති වෙනස්කම් මොනවාද?

ප්‍රශ්න 03

වෙනුජ් සමාගම රු. 2 බැගින් සාමාන්‍ය කොටස් 100,000 ක් සහ 5% ක ලාභාංශ සහිත රු. 1 වර්ණීය කොටස් 50,000 ක් නිකුත් කර තිබුණි. 20X1 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් රු. 100,000 ක බදු පසු ලාභයක් උපයා තිබුණි. සාමාන්‍ය කොටස්නිමියන්ට අයත් ලාභයෙන් 50% ක ලාභාංශ ගෙවීමට තීරණය කරන ලදී.

අවශ්‍ය වන්නේ:

- මුළු ලාභාංශ,
- රඳවාගත් ලාභය

Sandeepa Jayasekera - JMC

13

ප්‍රශ්න 04

හිතා සමාගමේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය රු. 2,000,000/- ක් වන අතර ඉන් නිකුත් කර ඇති ප්‍රාග්ධනය රු. 1,500,000 කි. 5% ක සාමාන්‍ය ලාභාංශ ප්‍රතිශතයක් තීරණය කර ඇති නම් ගෙවිය යුතු ලාභාංශ ගණනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

14

කොටසක වෙළඳපොළ අගය

සමාගමක් කොටස් නිකුත් කළ පසු කොටස්හිමියන් අතරේ විවිධ මිල ගණන් වලට කොටස් හුවමාරු විය හැකිය. එසේ කොටස්හිමියන් අතර කොටස් අතර කොටස් ගනුදෙනු සිදුවන කොටස් වෙළඳපොළේ ගනුදෙනු වන මිල කොටසක වෙළඳපොළ වටිනාකමයි.

කොටසක නිකුතු අගය සහ සහ වෙළඳපොළ අගය වෙනස්විය හැකිය. එවැනි වෙනස්කම් තුලින් සමාගමකට බලපෑමක් නැති නිසා එම වෙනස්කම් ගිණුම් තැබිය යුතු නැත.

ණයකර සහ බැඳුම්කර

**EVERY
THING
ABOUT
DEBENTURES**

සමාගම් තම දිගුකාලීන ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනීමට මතභේදයකට ණයකර සහ බැඳුම්කර නිකුත් කරයි. මේවා ණය ප්‍රාග්ධනය ලෙස හඳුන්වයි.

ණය ප්‍රාග්ධනය සහ කොටස් ප්‍රාග්ධනය අතර සැසඳීමක්

විස්තරය	කොටස් ප්‍රාග්ධනය	ණය ප්‍රාග්ධනය
ප්‍රාග්ධනය සපයන්නේ	අයිතිකරුවන් වන කොටස්හිමියන්ය	ණය සම්පාදකයන්ය
ප්‍රතිලාභය	ලාභය	පොළිය (ස්ථිර පොලී අනුපාත)
ප්‍රතිලාභය නොගෙවූ විට	ලාභාංශ නොගෙවීම අයිතිකරුවන් දරාගනී	හිතීමය ක්‍රියාමාර්ග ගත නැකිය
ඇප	නැත	වත්කම් ඇප නැඩිය නැත
අවදානම	වැඩිය	අඩුය
අෂ්වර කිරීමේදී ප්‍රමුඛතාවය	අවසානයට පියවයි	කොටස්හිමියන්ට පෙර පියවයි

Sandeepa Jayasekera - JMC

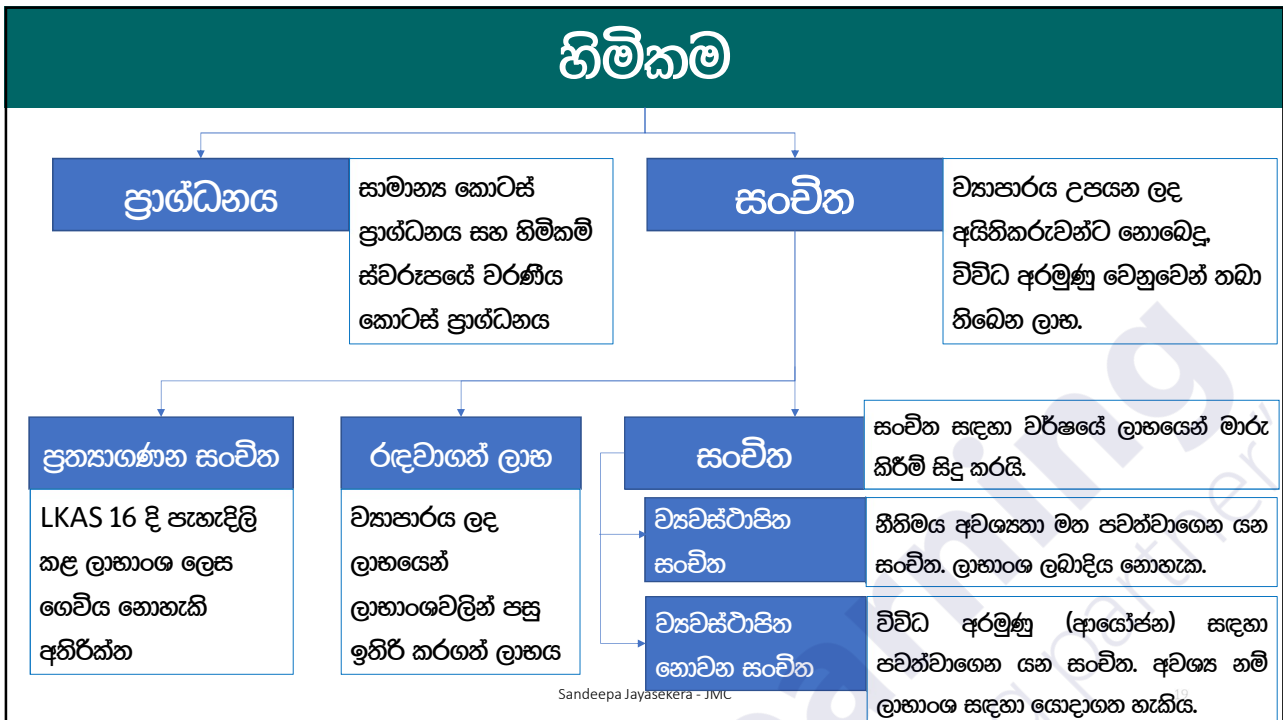
17

ප්‍රශ්න 05

හිළිණි සමාගම රු. 1,000,000 ක ණයකර 15% පොලී අනුපාතයක් යටතේ හිකුත් කර ඇත. සෑම වර්ෂයකම ජුනි 30 සහ දෙසැම්බර් 31 දින පොලී ගෙවනු ලබයි. මූල්‍ය වර්ෂය මාර්තු 31 න් අවසන් වන්නේ නම් පොලී වියදම සහ උපචිත පොලිය ගණනය කරන්න.

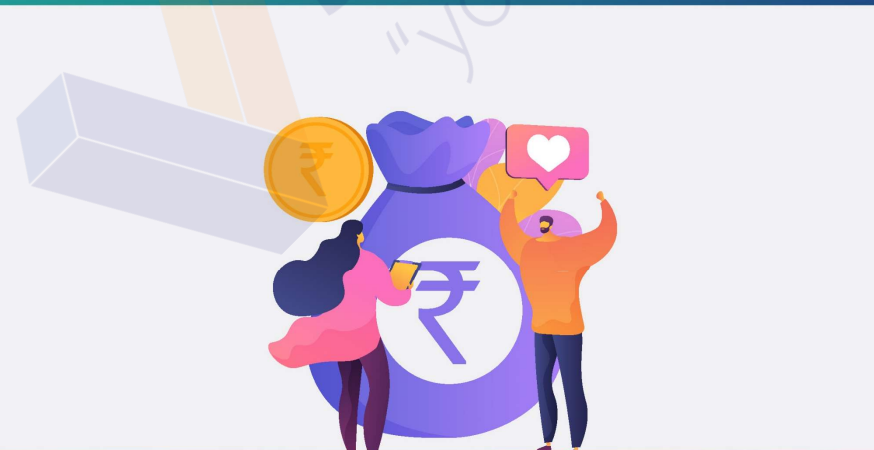
Sandeepa Jayasekera - JMC

18

ප්‍රසාද හිකුණු

WHAT IS BONUS SHARES?

සමාගමකට තම ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමට ප්‍රසාද හිකුණුවක් භාවිතා කළ හැකිය. මෙහිදී සිදුවන්නේ සමාගමේ දැනට සිටින කොටස්හිමියන්ට නොමිලයේ කොටස් හිකුණු කිරීමයි.

ප්‍රසාද හිකුතු

කොටස්හිමියන්ට නොමිලයේ ලැබෙන කොටස්,
කොටස් වෙළඳපොළේ විකුණා මුදල් කරගෙන හැකිය.
එමනිසා සමාගම ලාභාංශ ගෙවීම් වෙනුවට ප්‍රසාද
හිකුතු සිදු කරයි.

ප්‍රසාද හිකුතුවක් මූල්‍යනය කිරීමට කොටස්වල
වටිනාකම සංචිත වලින් ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයට මාරු
කරයි. එනම් සංචිත ප්‍රාග්ධන වේ. සංචිත අඩුවීම
හිසා අනාගත ලාභාංශද අඩු වේ. නමුත් ප්‍රසාද
හිකුතුවකදී සමාගමට මුදල් ජනනය වන්නේ නැත.

ද්විත්ව සටහන

සංචිත	හර
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	බැර

ප්‍රශ්න 06

හයිලන්ඩ් සමාගමේ දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පහත පරිදි වේ.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (රු. 1/-)	20,000
ප්‍රත්‍යාගණිත සංචිත	14,000
රඳවාගත් ලාභ	<u>16,000</u>
	<u>50,000</u>

සෑම කොටස් 4 කට 1 බැගින් ප්‍රසාද හිකුතුවක් සිදු කරන ලදී.

අවශ්‍ය වන්නේ,

ප්‍රසාද හිකුතුවේ වටිනාකම, එහි ද්විත්ව සටහන සහ ප්‍රසාද හිකුතුවට පසු මූල්‍ය තත්ත්ව
ප්‍රකාශ උද්ධමනය.

හිමිකම් නිකුතුව

හිමිකම් නිකුතුවේදී සමාගම විසින් දැනට සිටින කොටස්හිමියන්ට, කොටසක වෙළඳ මිලට වඩා අඩු මිලකට කොටස් නිකුත් කරනු ලබයි. කොටස්හිමියන් ඒවා සිය කැමැත්ත අනුව මිලදී ගෙන වෙළඳපොළ මිලට විකුණා ලාභයක් උපයාගනී.

සමාගම පැත්තෙන් හිමිකම් නිකුතුවක් තුලින් ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය ඉහළ යන අතර මුදල් ද සමාගම තුලට ගලා වී.

හිමිකම් නිකුතුව

සමාගම පැත්තෙන් හිමිකම් නිකුතුවක් තුලින් ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය ඉහළ යන අතර මුදල් ද සමාගම තුලට ගලා වී.

ද්විත්ව සටහන

මුදල් / බැංකු හර

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය බැර

Right Issue

ප්‍රශ්න 07

20X9/03/31 දිනට රෝජා සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය පහත පරිදි වේ.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (රු. 1)	16,000
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත	14,000
රඳවාගත් ලාභ	<u>20,000</u>
	<u>50,000</u>

රෝජා සමාගම රු. 1.20 බැගින් සෑම කොටස් 4 කටම 1 බැගින් හිමිකම් හිකුතුවක් සිදු කරන ලදී.

අවශ්‍ය වනුයේ,

කොටස් හිකුතු කිරීමට අදාළ ද්විත්ව සටහන සහ හිකුතුවෙන් පසු ගලපන ලද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ උද්ධෘතයන් පෙන්වන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

25

ප්‍රශ්න 08

හිල්මා සමාගමේ 20X9/03/31 දිනට ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

රු. 2 බැගින් වන සාමාන්‍ය කොටස් 100,000	200,000
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත	70,000
රඳවාගත් ඉපැයීම්	<u>230,000</u>
	<u>500,000</u>

පහත එක් එක් අවස්ථාවට පසු ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය දක්වන්න.

1. කොටස් 2 කට 1 බැගින් ප්‍රසාද කොටස් හිකුතුවක්
2. ප්‍රසාද හිකුතුවට පසු සියළුම හිමිකම් ලබාගන්නේ යැයි සලකා එකක් රු. 2.50 බැගින් කොටස් 3 කට 1 බැගින් වන සේ හිමිකම් හිකුතුවක්.

Sandeepa Jayasekera - JMC

26

ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශ Financial Statements of a Limited Company for Publishing

Sandeepa Jayasekera - JMC

27

ලාභාලාභ ගිණුම සහ
වෙනත් විස්තීර්ණ ප්‍රකාශ ආකෘතිය

Sandeepa Jayasekera - JMC

28

XXX PLC

Sandeepa Jayasekera - JMC

20X0 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

ලාභාලාභ ගිණුම සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	සටහන්	රු.
විකුණුම්		XXX
විකුණුම් පිරිවැය		(XX)
දළ ලාභය		XX
වෙනත් ආදායම්	01	X
පරිපාලන වියදම්		(XX)
බෙදාහැරීම් වියදම්		(XX)
වෙනත් වියදම්	02	(XX)
මූල්‍ය වියදම්	03	(XX)
බදු පෙර ලාභය	04	XX
බදු		(X)
බදු පසු ලාභය		XX

29

Sandeepa Jayasekera - JMC

	සටහන්	රු.
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්		
දේපළ පිරිසිදු කළ සහ උපකරණ පුනරුත්ථාපනය ලාභය		X
විකිණීම සඳහා තබා තිබෙන මූල්‍ය වත්කම්හි සාධාරණ අගය නැවත මැනීමේදී ඇතිවන ලාභ හෝ අලාභ		X/(X)
නිශ්චිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම් තත්වාගණනය මත ඇතිවන ලාභ හෝ අලාභ		X/(X)
විදේශීය ඒකකවල මූල්‍ය වාර්තා දේශීය මුදලට පරිවර්තනය කිරීමේ ලාභ හෝ අලාභ		X/(X)
මුළු විස්තීර්ණ ආදායම		XX

30

මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශ ආකෘතිය

Sandeepa Jayasekera - JMC

31

XXX PLC
20X0 මාර්තු 31 දිනට
මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

Sandeepa Jayasekera - JMC

	සටහන්	රු.	රු.
වත්කම්			
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	05	XX	
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්		XX	
පරිපාලිතයන්ගේ ආයෝජන		XX	
අනිකුත් මූල්‍ය වත්කම්		XX	XX
ජංගම වත්කම්			
තොගය	06	XX	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	07	XX	
අනිකුත් ජංගම වත්කම්		XX	
මුදල් සහ මුදල්වලට සමාන දෑ	08	XX	XX
මුළු වත්කම්			XXX

32

Sandeepa Jayasekera - JMC			
	සටහන්	රු.	රු.
හිමිකම්			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		XX	
රඳවාගත් ලාභ		XX	
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත		XX	XX
ජංගම නොවන වගකීම්			
අනිකුත් මූල්‍ය වගකීම්		XX	
පොළී දරණ ණයගැහිම්		XX	
වරණීය කොටස්		XX	XX
ජංගම වගකීම්			
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ		XX	
උපචිත වියදම්		XX	
පොළී දරණ ණයගැහිම් වල ජංගම කොටස		XX	XX
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්			XXX

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශ ආකෘතිය

XXX PLC

20X0 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	රඳවාගත් ලාභ	ප්‍රත්‍යාගමන සංචිතය	එකතුව
20X9.04.01 දිනට ශේෂය	XX	XX	XX	XX
කොටස් හිකුණුව	XX			XX
වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ ලාභය		XX		XX
ප්‍රත්‍යාගමන ලාභ			XX	XX
ලාභාංශ		(X)		(X)
20X0.04.01 දිනට ශේෂය	XX	XX	XX	XX

ගිණුම් සටහන්

01. වෙනත් ආදායම්	රු.	03. මූල්‍ය වියදම්	රු.
දේපළ පිරිසිදු කළ උපකරණ ඉවත්කිරීම් ලාභ	XX	වරණීය කොටස් ලාභාංශ	XX
ස්ථාවර තැන්පතු පොළී	XX	බැංකු ණය පොළී	XX
ලාභාංශ ආදායම	XX	බැංකු අයිරා පොළී	XX
	XX		XX
02. වෙනත් වියදම්	රු.	04. බදු පෙර ලාභයේදී පහත වියදම්ද අඩු කර ඇත	රු.
දේපළ පිරිසිදු කළ උපකරණ ඉවත්කිරීම් අලාභ	XX	අධ්‍යක්ෂ පාරිශ්‍රමිකය	XX
වත්කම් හානිකරණ අලාභ	XX	විගණන ගාස්තු	XX
නොග හානිවිම්	XX	සේවක වැටුප්	XX
	XX	ක්ෂය	XX
		හානිකරණ අලාභ	XX

Sandeepa Jayasekera - JMC

37

දේපළ පිරිසිදු කළ උපකරණ							Sandeepa Jayasekera - JMC
	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	යන්ත්‍ර	මෝටර් රථ	ලී බඩු	එකතුව	
පිරිවැය/ප්‍රත්‍යාගමන අගය							
2019.04.01 ශේෂය	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	
එකතු කිරීම්		XX	XX			XXX	
ප්‍රත්‍යාගමනය කිරීම	XX					XXX	
ඉවත්කිරීම්				(X)		(X)	
20X0.04.01 දිනට ශේෂය	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	
ක්ෂයවීම්							
2019.04.01 ශේෂය	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	
වසරේ ක්ෂයවීම්		XX	XX	XX	XX	XXX	
ප්‍රත්‍යාගමනය කිරීම							
ඉවත්කිරීම්				(X)		(X)	
20X0.04.01 දිනට ශේෂය	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	
ධාරණ අගය	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	

06. තොග	රු.	08. මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	රු.
අමු ද්‍රව්‍ය	XX	කෙටිකාලීන ආයෝජන	XX
තොගිම් තොග	XX	බැංකු ශේෂය	XX
හිමි තොග	XX	අතැති මුදල්	XX
	<u>XX</u>		<u>XX</u>
07. වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	රු.		
වෙළඳ ණයගැතියෝ	XX		
(-) භාහිර ණය වෙන්කිරීම්	XX		
	<u>XX</u>		

Sandeepa Jayasekera - JMC

39

ප්‍රශ්න 09

සීමාසහිත ගජබා පොදු සමාගමේ 20X7 මාර්තු 31 දිනට ශේෂ පිරික්සුම පහත වේ.

(රු.000)	තර	බැර
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය : සාමාන්‍ය කොටස් 2,000,000		20,000
හිදුනස් කළ හැකි වරණීය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (කොටස් 1,000,000)		5,000
20X6 අප්‍රේල් 01 දිනට රඳවාගත් ඉපැයීම		6,500
දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණ - (පිරිවැයට)		
ඉඩම සහ ගොඩනැගිලි (ඉඩමේ වටිනාකම - රු. 20,000,000/-)	25,000	
මෝටර් වාහන	15,000	
කාර්යාල උපකරණ	4,000	
20X6 අප්‍රේල් 01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය:		
ගොඩනැගිලි		2,000
මෝටර් වාහන		6,000
කාර්යාල උපකරණ		2,600

Sandeepa Jayasekera - JMC

40

(රු.'000)	තර	බැර
20X7 මාර්තු 31 දිනට නොගය (පිරිවැයට)	9,500	
වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල්/වෙළඳ ගෙවිය යුතු මුදල්	11,000	6,000
20X5/X6 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු		400
බැංකු ණය		3,000
බැංකුවේ ඇති මුදල්	3,000	
අතැති මුදල්	200	
20X6 අප්‍රේල් 01 දිනට වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදනය		1,500
විකුණුම් පිරිවැය/විකුණුම්	107,000	160,000
ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ - සාමාන්‍ය කොටස්	2,000	
හිදුනස් කළ හැකි වරණීය කොටස් මත ගෙවූ ලාභාංශ	500	
පරිපාලන වියදම්	11,460	
බෙදාහැරීමේ වියදම්	16,740	
මූල්‍ය වියදම්	5,600	
ගෙවූ ආදායම් බදු	2,000	
	213,000	213,000

Sandeepa Jayasekera - JMC

41

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත.

(1) වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් පහත සඳහන් වත්කම ඉවත් කරන ලදී

මිලට ගත් දිනය	වත්කම	පිරිවැය (රු.)	ඉවත් කළ දිනය	විකිණීමෙන් ලද මුදල (රු.)
01.10.20X3	බෙදාහැරීමේ වෑන් රථය	2,300,000	31.12.20X6	1,200,000

විකිණීමෙන් ලද මුදල, බැංකු ගිණුමට හර කර විකුණුම් ගිණුමට බැර කර ඇත. ඒ හැර වෑන් රථය ඉවත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වෙනත් කිසිදු සටහනක් තබා නොමැත.

(2) 20X7 මාර්තු 31 දින සමාගම විසින් එහි ගොඩනැගිල්ල ප්‍රකාශනාන්තය හේතුවෙන් ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම රු. මිලියන 2 කින් ඉහළ ගියේය. මේ සම්බන්ධයෙන් පොත්වල කිසිදු සටහනක් තබා නොමැත.

(3) 20X7 මාර්තු 31 දිනට නොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 9,375,000/- කි.

(4) දේපළ, පිරිසිදු සහ උපකරණ, පිරිවැය හෝ ප්‍රකාශනාන්ත අගය මත සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය ගණනය කරනු ලබයි. දේපළ, පිරිසිදු සහ උපකරණවල ප්‍රයෝජනවත් ආයුකළ පහත පරිදි වේ.

ගොඩනැගිල්ල	: අවුරුදු 25
මෝටර් වාහන	: අවුරුදු 04
කාර්යාල උපකරණ	: අවුරුදු 08

Sandeepa Jayasekera - JMC

42

- (5) වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් ගැලපිලි සිදුකළ යුතුය.
 ■රු. 1,000,000/- ක වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් ශේෂයක් වර්ෂය තුළ බොල්ෂාය බවට පත්විය.
 කෙසේවෙතත්, අදාළ වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල සඳහා අඩමාණ ණය ලෙස පසුගිය වර්ෂයේ පොත්වල
 අඩමාණ ණය සඳහා වූ ප්‍රතිපාදනයක් සිදුකර තිබුණි.
 ■20X7 මාර්තු 31 දිනට ඉතිරි වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල්වලින් 5% ක පොදු ප්‍රතිපාදනයක් කළ යුතුය.
- (6) පහත සඳහන් වියදම් 20X7 මාර්තු 31 දිනට පොත්වල උපචිත කළ යුතු වේ

	රු.
දුරකතන සහ විදුලි වියදම්	60,000
ප්‍රචාරණය	200,000

- (7) 20X7 මාර්තු 31 දිනට හිඟව ඇති බැංකු ණය ශේෂයෙන් 1/2 ක ප්‍රමාණයක් ඊළඟ වර්ෂය තුළ ගෙවිය යුතුය.
- (8) 20X6/X7 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා වන ආදායම් බදු වගකීම රු. 3,500,000/- ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත.
- (9) 20X7 මැයි 31 දින පවත්වන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේ, 20X7 මාර්තු 31 දිනට පැවති සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා කොටසකට රු. 1/- බැගින් වූ අවසාන ලාභාංශයක් ගෙවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ලදී.

Sandeepa Jayasekera - JMC

43

- (10) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 20X7 ජුනි 15 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකාරයෙන්, සීමාසහිත ගජබා පොදු සමාගමේ පහත සඳහන් දෑ, පිළියෙල කරන්න.

- (a) 20X7 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය (විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය) (ලකුණු 10)
- (b) 20X7 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (ලකුණු 07)
- (c) 20X7 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 03)
- (d) 20X7 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 05)
- (මුළු ලකුණු 25)

Sandeepa Jayasekera - JMC

44

ප්‍රශ්න 10

සීමාසහිත වයමන්ඩ් පොදු සමාගමේ පොත්වලින් 2020 මාර්තු 31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂ පිරික්සුම උපුටාගෙන ඇත.

(රු.'000)	තර	බැර
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (සාමාන්‍ය කොටස් 6,000,000)		60,000
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට රඳවාගත් ඉපැයීම්		19,300
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ - පිරිවැයට:		
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි (ඉඩමේ පිරිවැය රු. මිලියන 38)	45,000	
පිරිසත සහ යන්ත්‍ර	10,250	
කාර්යාල උපකරණ	6,300	
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට සම්මුඛිත ක්ෂය:		
ගොඩනැගිලි		4,500
පිරිසත සහ යන්ත්‍ර		3,700
කාර්යාල උපකරණ		2,100
2020 මාර්තු 31 දිනට නොගය	35,300	
වෙනත් ලැබිය යුතු බදු/වෙනත් ලැබිය යුතු බදු	18,100	17,100

Sandeepa Jayasekera - JMC

45

(රු.'000)	තර	බැර
අතැති මුදල් සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්	8,350	
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදනය		3,000
ඉදිරියට කළ ගෙවීම්	6,000	
ගෙවූ ආදායම් බදු	4,200	
ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ - සාමාන්‍ය කොටස්	6,500	
විකුණුම් පිරිවැය/විකුණුම්	205,000	281,000
වෙනත් ආදායම්		6,000
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු		2,750
පරිපාලන වියදම්	34,550	
බෙදාහැරීමේ වියදම්	24,400	
මූල්‍ය වියදම්	2,400	
බැංකු ණය		2,500
සේවක ප්‍රතිලාභ (පාරිභෝගික සඳහා වෙන්කිරීම්)		4,400
	406,350	406,350

Sandeepa Jayasekera - JMC

46

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත

- (1) 2020 මාර්තු 31 දිනට නොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 34,875,000/- ක් විය.
- (2) සමාගමට රු. 500,000/- ක් අයවිය යුතුව තිබූ ගනදෙනුකරුවෙක් 2020 මැයි 20 දින බංකොලොත්භාවයට පත්ව ඇති අතර, එම මුදල ඔහුගෙන් අයකරගත නොහැකි තත්ත්වයට පත් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු වෙන් කිරීමක් පොත්වල සටහන් කොට නොමැත. තවද, 2020 මාර්තු 31 දිනට පැවති ඉතිරි වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් ශේෂයෙන් 10% ක ලැබිය යුතු මුදල් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදනයක් පවත්වාගෙන යාම තීරණය කරන ලදී.
- (3) 2019/2020 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ විගණන ගාස්තුව වන රු. 400,000/- ක මුදල ගිණුම්ගත කොට නොමැති අතර, 2020 සම්පූර්ණ ලිප් වර්ෂය වෙනුවෙන් දරණ ලද රක්ෂණ වියදම, ඉදිරියට කළ ගෙවීම් ගිණුමේ පෙන්නුම් කෙරේ.
- (4) සමාගම විසින් 2018 අප්‍රේල් 01 දින රු. 500,000 කට මිලදී ගත් යන්ත්‍රයක් 2020 මාර්තු 31 දින රු. 350,000/- කට විකුණා ලැබීය. යන්ත්‍රය විකිණීමෙන් ලද මුදල, මුදල් පොතට තරකොට යන්ත්‍ර ගිණුමට බැරකොට ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් වෙනත් කිසිදු සටහනක් පොත්වල තබා නොමැත.

Sandeepa Jayasekera - JMC

47

- (5) දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ, පිරිවැය මත, සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කරනු ලබන අතර, එම වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ.
ගොඩනැගිලි : වර්ෂ 50
පිරිසත සහ යන්ත්‍ර : වර්ෂ 04
කාර්යාල උපකරණ : වර්ෂ 05
- (6) 2020 මාර්තු 31 දින සමාගම විසින් හානිකරණ පරීක්ෂාවක් (impairment test) සිදු කරනු ලැබූ අතර, කාර්යාල උපකරණවල ඉවත් කිරීමේ වියදම් අඩුකළ පසු සාධාරණ වටිනාකම රු. 2,540,000/- ක් බව එමඟින් අනාවරණය විය. කාර්යාල උපකරණවල භාවිතයට ගැනීමේ අගය (value in use) රු. 2,800,000/- කි. මෙම හානිකරණය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ගැලපීමක් පොත්වල සිදුකර නොතිබුණි.
- (7) 2020 මාර්තු 31 දින, සමාගම විසින් එහි ඉඩම රු. 40,000,000/- කට ප්‍රත්‍යාගණනය කළ අතර, එය පොත්වල වාර්තාකර නොතිබුණි.
- (8) 2020 මාර්තු 31 දිනට පැවති බැංකු ණය ශේෂයෙන් 1/2 ක් 2020/21 වර්ෂය තුලදී පියවිය යුතු වේ.
- (9) 2018/19 වර්ෂයට අදාළ මුළු ආදායම් බදු වගකීම රු. 2,750,000/- ක් වූ එම මුදල 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුලදී ගෙවා දැමූ අතර, එය ගෙවූ ආදායම් බදු ගිණුමේ ගිණුම්ගතකොට ඇත. 2019/20 වර්ෂයට අදාළ මුළු ආදායම් බදු වගකීම රු. 3,300,000/- ක් වනු ඇති බවට ඇස්තමේන්තු කොට ඇත.
- (10) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2020 ජුනි 30 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී.

Sandeepa Jayasekera - JMC

48

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකාරයෙන්, සීමාසහිත බයමන්ඩ් සමාගමේ පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කරන්න.

- (a) 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභාලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය
(විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය) (ලකුණු 10)
- (b) 2020 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (ලකුණු 08)
- (c) 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 03)
- (d) 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 25)

Sandeepa Jayasekera - JMC

49

ප්‍රශ්න 11

සීමාසහිත නසින් සමාගමේ පොත්වලින් 2021 මාර්තු 31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂ පිරික්සුම් උපුටාගෙන ඇත.

(රු.'000)	හර	බැර
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ - පිරිවැයට:		
ඉඩම සහ ගොඩනැගිල්ල (ඉඩමේ පිරිවැය - රු. මිලියන 25)	37,500	
පිරිසත සහ යන්ත්‍ර	6,250	
මෝටර් වාහනය	9,600	
2020 අප්‍රේල් 01 දිනට සම්මුඛිත ක්ෂය:		
ගොඩනැගිල්ල		7,500
පිරිසත සහ යන්ත්‍ර		3,750
මෝටර් වාහනය		5,000
2021 මාර්තු 31 දිනට නොගය	8,920	
වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල්	14,180	
අත්තිකාරම් ගිණුම	2,806	

Sandeepa Jayasekera - JMC

50

(රු.'000)	තර	බැර
ඉදිරියට කළ ගෙවීම්	1,200	
අතැති මුදල් සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්	805	
බැංකු ණය		3,600
සේවක ප්‍රතිලාභ (පාරිභෝගික සඳහා වෙන්කිරීම්)		1,250
වෙළඳ ගෙවිය යුතු මුදල්		6,800
2020 අප්‍රේල් 01 දිනට ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු		720
වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදනය		3,000
මෝටර් රථය විකිණීමෙන් ලද මුදල		4,500
විකුණුම් පිරිවැය / විකුණුම්	67,760	100,400
අධ්‍යක්ෂ භාණ්ඩ	1,200	
විගණන භාණ්ඩ	270	
වෙනත් පරිපාලන වියදම්	10,240	
බෙදාහැරීමේ වියදම්	7,210	

Sandeepa Jayasekera - JMC

51

(රු.'000)	තර	බැර
පොලී වියදම්	718	
ගෙවූ ආදායම් බදු	2,000	
ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ	1,000	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (සාමාන්‍ය කොටස් 700,000)		7,000
2020 අප්‍රේල් 01 දිනට රඳවාගත් ඉපැයීම්		28,139
	171,659	171,659

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත.

- (1) දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ, පිරිවැය මත, සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කරනු ලබන අතර, එම වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

Sandeepa Jayasekera - JMC

52

ගොඩනැගිලි : වර්ෂ 50

පිරිසත සහ යන්ත්‍ර : වර්ෂ 05

මෝටර් වාහන : වර්ෂ 05

- (2) ගිණුම් පොත්වල පිරිවැය ලෙස රු. මිලියන 9.6 ක් ලෙස සඳහන් වන වන මෝටර් රථය 2020 දෙසැම්බර් 31 දින රු. මිලියන 4.5 කට විකුණන ලදී. මෝටර් රථය විකිණීමෙන් ලද මුදල් සටහන් කිරීම හැර අනෙකුත් සටහන් ලෙජර් ගිණුම්වල වාර්තාකොට නොතිබුණි. මෙම මෝටර් රථය විකිණීමෙන් ලද මුදල, මෝටර් රථය විකිණීමෙන් ලද මුදල් ගිණුමේ වාර්තා කොට ඇත.

Sandeepa Jayasekera - JMC

53

- (3) 2020 අප්‍රේල් 01 දින, මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමය යටතේ අනුව නව මෝටර් රථයක් මිලදී ගෙන තිබුණි. කල්බදු ක්‍රමයට ලබාගත් මෝටර් රථයේ සාධාරණ අගය රු. මිලියන 5 ක් වන අතර, කල්බදු කාල සීමාව වර්ෂ 5 කි. වාර්ෂික කල්බදු වාර්තය රු. 806,000/- ක් වන අතර, එය සෑම වර්ෂයකම මාර්තු 31 දින ගෙවිය යුතු වේ. කල්බද්දේ ව්‍යංග පොලී අනුපාතය 11% ක් වේ. කල්බදු කාලසීමාවෙන් පසුව මෝටර් රථයේ හිමිකාරීත්වය සීමාසහිත හසින් සමාගමට හිමි වේ. මේ සඳහා කරන ලද මූලික ගෙවීම වන රු. මිලියන 2 සහ ගෙවනු ලැබූ පළමු කල්බදු වාර්තය වූ රු. 806,000/- ක මුදල, අත්තිකාරම් ගිණුමේ වාර්තා කර ඇත. ඊට අමතරව මේ සම්බන්ධයෙන් වෙනත් සටහනක් ගිණුම් පොත්වල සිදුකර නොමැත.

- (4) 2021 සම්පූර්ණ ලීන් වර්ෂය සඳහා ගෙවනු ලැබූ කුලිය, ඉදිරියට කළ ගෙවීම් ගිණුම තුළ අඩංගු වේ. මාසික කුලිය රු. 100,000/- කි.

Sandeepa Jayasekera - JMC

54

(5) පහත සඳහන් වියදම්, 2021 මාර්තු 31 දිනට ගිණුම් පොත්වල උපචිත / ප්‍රතිපාදන කර නොමැත.

- 2021 මාර්තු මාසයට අදාල අන්තර්ජාල සහ දුරකතන බිල්පත් - රු. 55,000/-
- වර්ෂය සඳහා පාරිභෝගික වෙන්කිරීම් - රු. 500,000/-

(6) 2021 මාර්තු 31 දිනට බැංකු ණය ගිණුමේ ශේෂයෙන් 1/2 ක් 2021/22 වර්ෂය තුලදී ගෙවා හිම කළ යුතුය.

(7) 2021 මාර්තු 31 දිනට, දින 360 කට වඩා කල් ඉකුත් වූ රු. මිලියන 2.5 ක් හිඟව ඇති ගනුදෙනුකරුවෙක් සිටී. මෙම මුදල සඳහා දැනටමත් ගිණුම් පොත්වල ප්‍රතිපාදන සිදුකොට ඇත. කෙසේ නමුත්, එම ගනුදෙනුකරුවා විසින් එම මුදලෙන් රු. මිලියන 2.2 ක් වූ 2021 අප්‍රේල් මාසයේදී පියවූ අතර, ඉතිරි මුදල බොල් ණය ලෙස 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුල දී ලියා හැරීමට සමාගම තීරණය කොට ඇත.

Sandeepa Jayasekera - JMC

55

(8) 2020/21 තක්සේරු වර්ෂයට අදාල ආදායම් බදු වගකීම, රු. මිලියන 1.5 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට තිබේ.

(9) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2021 මැයි 30 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන හිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකාරයෙන්, **සීමාසහිත නසීන් සමාගමේ** පහත සඳහන් දෑ, **පිළියෙල කරන්න.**

- (a) 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභාලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය (විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය) (ලකුණු 10)
- (b) 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (ලකුණු 09)
- (c) 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 02)
- (d) 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය (ලකුණු 04)

Sandeepa Jayasekera - JMC

56